

VISIE

‘Nieuwe wet beschermt boer tegen marktmacht’

Het Europees parlement nam in maart een wet aan die boeren en tuinders moet beschermen tegen oneerlijke handelspraktijken. **Afnemers mogen niet langer te laat betalen voor bederfelijke waar, bestellingen op het laatst annuleren, eenzijdig contracten wijzigen of verspilling op leveranciers verhalen. ‘Een stap in de goede richting’, reageert Michiel van Galen van Wageningen Economic Research.**



Is deze wet zinvol?

‘Zeker. Er zijn al 20 jaar gesprekken in de EU over oneerlijke handelspraktijken en het eenzijdig verbreken van een contract is nu ook al verboden. Maar deze wetgeving geeft boeren meer houvast om naar de Autoriteit Consument en Markt te stappen. Bovendien brengt het de dialoog over oneerlijke praktijken verder.’

Waarom kiest de EU voor deze vier specifieke handelspraktijken?

‘Er is gekeken naar een lange lijst van oneerlijke praktijken die voortkomen uit de machtspositie van met name grote bedrijven in de voedselketen. De EU zet nu in op oneerlijke praktijken die aantoonbaar zijn. Neem de te late betaling en de annulering op het laatste moment; dat kun je als leverancier aantonen. Als er veel klachten over een bedrijf zijn, kan de ACM nu controles uitvoeren en desgewenst sancties opleggen.’

Zijn dit de belangrijkste oneerlijke praktijken in de land- en tuinbouw?

‘Wij hebben in 2018 een enquête gehouden onder 600 boeren en tuinders. Daaruit bleek dat individuele boeren niet in grote mate te maken krijgen met oneerlijke praktijken. Maar hun afzetorganisaties kunnen daar wel mee te maken krijgen. Boeren en tuinders klaagden vooral dat afnemers druk uitoefenen om de prijzen te verlagen en hogere eisen stellen aan producten – denk aan milieu, welzijn en biodiversiteit – zonder er meer voor te willen betalen. Deze klachten werden het meest geuit, maar machtsmisbruik is hierbij moeilijk aan te tonen. Je kunt druk om de prijzen te verlagen zien als misbruik, maar ook als goed ondernemerschap. Daarom willen we dit punt bij Wageningen Economic Research verder uitzoeken. Hoe wordt er druk uitgeoefend en is er nog sprake van eerlijke onderhandelingen?’ **RS AS**